



حسینقلی کاتبی

حقوق و صنعت

(۵)

فصل سوم

تجهیزات خانگی و ابزار فنی

هرچند در بادی امر تعجب آور است با این حال بخش زیادی از حوادث درخانه، که بعد از آسیب‌های فراوان صنعت پناهگاهی برای شخص بشمار می‌آید، اتفاق می‌افتد. باین جهت قانونگذاران همه کشورها به اتخاذ تدابیری دست زده‌اند که این حوادث را پیشگیری نماید یا جبران آنها را امکان‌پذیر سازد. اینک به گزارش‌های مربوط باین امر می‌پردازیم.

آلمان:

برای تأمین بهزیستی و سلامتی در ساختمان، همچنین امنیت کلیه تجهیزات فنی از قبیل شبکه آب، برق، گاز، تخلیه آبهای مصرف شده، کار گذاشتن شوفاژ و اجاق و بخاری، تجهیزات تهویه، آسانسور و غیره مقررات قانونی مشروح وقواعد صنعتی وجود دارد که عدم رعایت آنها آثار حقوقی (مسئولیت) بی‌آر می‌آورد. این مقررات در آئین‌نامه ساختمان بنام لاندرا و دستورات ویژه متعدد تنظیم گردیده و بموقع اجراء گذاشته شده است.

انگلستان:

بیشتر حوادثی که در خانه اتفاق می‌افتد از قبیل سوختگی از آتش و نفث و آب جوشان ناشی از منابع حرارتی معیوب یا تجهیزات بد تعبیه شده آبگرم یا مواد ترکیبی سریع‌الاشتعال می‌باشد.

1) länder

در جریان سالهای اخیر برای حل این اشکال به قانون کاملی احساس نیاز میشد. زیرا قوانین موجود ناقص بود.

باینجهت قوانین متعددی درمورد فروش یا نصب لوازم گازی و برقی و نفتی وضع شده که بموجب آنها ضرورت مجهز بودن به وسایل حفاظتی و همراه بودن با تعلیمات کافی برای موارد استعمال مختلف مقرر گردیده است. بعلاوه طبق قانون برق ۱۹۴۷ دولت میتواند آئیننامه‌هایی وضع کند تا با اجرای آنها مردم از هر نوع صدمه و ضرر آتش‌سوزی ناشی از استعمال برق یا خطرات دیگر حفاظت شوند.

همچنین قانون گاز ۱۹۴۸ تدابیر مشابهی را پیش‌بینی کرده تا مردم را از خطرات ناشی از شبکه توزیع گاز حفظ کند.

قانون خدمات همگانی و اداره امور عمومی ۱۹۴۸ نیز ازین لحاظ اهمیت خاص دارد. این قانون به مقامات محلی اجازه میدهد که ابتکارات لازم را در پیشگیری حوادث ناشی از تأسیسات فنی خانگی بموقع عمل درآورند.

بااینهمه برای رفع نقائص قوانین موجود پارلمان انگلستان در سال ۱۹۶۱ قانونی بنام ایمنی خانه تصویب کرد که قانون مزبور به مقامات محلی اجازه میدهد تا با تعمیم وسایل حفاظتی یا اتخاذ تدابیری بمنظور دادن اطلاعات و توصیه‌های مربوط به پیشگیری حوادث درخانه و برای مساعدت به هر سازمان شخصی که تأسیس آن مبتنی بر ایجاد امنیت در داخل خانه باشد به حفظ و توسعه ایمنی خانگی بکوشند. این قانون دلیل عمده‌ایست برگرایش به استفاده از تأسیسات عمومی دولتی در افزایش امنیت شبکه‌های توزیع خصوصی و اجرای تبلیغات در مدارس و مطبوعات بمنظور آگاه کردن مردم از خطرهایی که آنها را احاطه کرده است.

فرانسه:

مقررات حقوقی مربوط به حفاظت شخص در خانه با مقرراتی که برای ایمنی وی در جاده است در اساس تفاوتی ندارد. زیرا همانطور که ملاحظه شد حقوق عبور و مرور عبارتست از اعمال اصول کلی که بر مسئولیت مدنی حکومت میکند. دونکته قابل ذکر است:

۱- در مورد حوادث عبور و مرور، حق ناشی از انعقاد قراردادها نقش ناچیزی دارد ولی برای کسی که درخانه وی سلامت جسمی یا روحی وی آسیب دیده حق ناشی از قراردادها اهمیت اساسی دارد.

مثلاً قرارداد اجاره، وقتیکه شخص مستأجر آپارتمانی است که تجهیزات و اداره آنها برعهده مالک است میتواند تأثیرات عمده در روابط طرفین و همچنین ناراحتی‌های ناشی از اعمال مستأجر مجاور داشته باشد. همچنین است قرارداد خرید تجهیزات خانگی که میان صاحب‌خانه و فروشنده

تنظیم شده است.

۲- وقتی که قراردادی وجود ندارد که بآن استناد شود زیان دیده میتواند از مواد ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ قانون مدنی استفاده کند که مسئولیت اشخاصی را که موجب ضرر و زیان دیگری میشوند پیش بینی کرده است.

یونان:

اصول کلی حفاظتی مبتنی بر ایمنی خانه عبارتند از:

۱- قانون برای پرداختن به حرفه‌ای که به برق مربوط باشد شرایط درجه علمی، کارآموزی، مهارت را برای کسب اجازه از مقام صلاحیت‌دار تعیین کرده است. تنها کسانی میتوانند به حرفه‌های مزبور اشتغال ورزند که اجازه مذکور را کسب کرده باشند.^۳

۲- قانون شرایط لازم را برای ایمنی وسایل و ابزارهای برقی معین کرده است و باید پروانه ویژه در مورد مطابقت هر یک از وسایل برقی با مقررات حفاظتی مربوطه قبلاً صادر گردد.

۳- قانون شرایط ضروری برای حفاظت زندگی افراد در مورد لوازم مکانیکی را پیش بینی کرده و نیز مقرر داشته است که اشخاص شاغل به صنایع فنی باید اجازه مخصوص تحصیل نمایند. همچنین قانون کنترل ابزارها و وسایل مکانیکی را که تحت نظارت مقام صلاحیت‌دار باید انجام گیرد و اجازه استعمال و فروش صادر شود برقرار داشته است. کنترل دیگری نیز موقع بررسی طرز عمل لوازم انجام میگردد.^۴

۴- قانون نسبت به هر یک از مواد اولیه که در لوازم برقی یا وسایل و ابزار فنی بکار میرود صدور اجازه قبلی را مقرر داشته است.

۵- قانون دفتری بنام دفتر نظارت وسایل الکتریکی داخلی تأسیس کرده که منظور آن تفتیش در هر یک از لوازم برقی است که در داخل خانه کار گذاشته میشود.^۵

۶- در مورد آسانسورها قانون خاص^۶ بمنظور ایمنی افراد یک سلسله شرایط پیش بینی کرده است.

قانون مزبور شرایط لازم مربوط به مواد و لوازم کار گذاشتن آسانسورها در کارخانه‌ها و نصب و طرز عمل آنها تعیین کرده است. بطوریکه برای نصب هر آسانسور

(۳) قوانین ۱۹۳۴/۶۴۲۲ - ۱۹۳۷/۵۰۱ - ۱۴۹۳/۸۲۶ - ۱۹۴۶/۸۷۸ - ۱۹۴۹/۱۱۵۰ و فرامین ۱۹۲۵/۳۹۲ - ۱۹۲۵/۳۲۸.

(۴) تصمیمات قانونی ۳۰ ژانویه و ۵ فوریه ۱۹۳۷ و ۱۲ اوت ۱۹۴۸ و ۱۷ مارس ۱۹۵۰ و ۱۵ اکتبر ۱۹۵۱.

(۵) قانون ۱۹۲۹/۴۳۴۱ - ۱۹۳۲/۵۴۰۴ - تصویبنامه قانونی ۱۳/۶ ژوئن ۱۹۳۵ - فرمان سلطنتی ۱۹/۱۳ فوریه ۱۹۳۶ و ۲۵/۱۴ اکتبر ۱۹۳۷ و ۲۹/۱۹ مارس ۱۹۳۸ و ۲۳ مه ۱۴ ژوئن ۱۹۳۸ و تصویبنامه قانونی ۱۹۵۶/۲۵۹۶ و فرمان پادشاهی ۱۹۶۰/۳۴۹ و ۱۹۶۳/۳۲۸ و ۱۹۶۴/۶۶۹ و ۱۹۶۶/۴۰۷.

(۶) فرمان سلطنتی ۱۹۶۶/۳۷

اجازه قبلی مقام صلاحیتدار ضرورت دارد. برای این امر باید تحت نظارت مقامی که اجازه صادر میکند بررسی فنی انجام گیرد. همچنین بررسی و نصب باید بوسیله شخصی انجام گیرد که اجازه خاص داشته باشد.

قانون نسبت به مواقع کار آسانسور تعهداتی را برعهده بعضی اشخاص محول میکند و نیز در موقع کار آسانسور نیز باید کنترل اعمال شود.

۷- مقررات مخصوص درمورد مشاغل تأسیساتی وجود دارد. قانون اشخاصی را که میتوانند به مشاغل شیمیائی بپردازند تعیین کرده و طرز عمل مشاغل شیمیائی را از جهت حمایت استفاده کنندگان از تولیدات شیمیائی معین نموده^۷.

۸- مقررات مخصوصی نیز در مورد دیک‌های بخار وجود دارد و این مقررات یک سلسله تدابیری را درباره نصب و طرز عمل دیگهای بخار و مخصوصاً کنترلی را که قبلاً باید از لحاظ عمل این دیگها انجام گیرد پیش‌بینی کرده^۸.

۹- تجهیزات خانگی نیز بوسیله مقررات مربوط به وسایل و طرز عمل صنایع تضمین شده است. قانون تدابیر لازم را در مورد کنترل قبلی و در مورد طرز عمل مشاغل مقرر داشته است. کنترل و پروانه حرفه‌ای بدین منظور است که مطابقت داشتن این وسایل با مقررات قانونی بررسی شود و از ساخته شدن لوازمی که ممکن است حیات و سلامتی استفاده کنندگان را دچار مخاطره کند جلوگیری شود^۹.

لوگزامبورگ:

نسبت به آنچه که مربوط به خانه است اصولاً هیچگونه مقررات کلی و همسان وجود ندارد.

مقررات مختلف مربوط به نواحی کشور^{۱۰} در مورد ساختمانها بمنظور اصلاح مبنی بر پیشرفت و اسلوبی کردن^{۱۱} آنها قواعد مشروحاتی را بیان میکنند که متضمن مراعات ایمنی مسکن است.

این مقررات مربوط به اصول فنی جدیدی است که ضرورت آنها از نظر علمی به ثبوت رسیده از قبیل مشخصات فنی آسانسور، تعداد و پهنای پله‌ها، پلکان حریق، اندازه و چگونگی سالن و حمام و غیره. *پایان مطالبات فنی*
برعکس، در مورد وسایل خانه از برق و گاز و غیره و وسایل برقی نصب شده مقرراتی وجود ندارد. *پایان علوم انسانی*

۷) تصویبنامه قانونی ۲۶/۲۰ نوامبر ۱۹۲۵ و تصویبنامه رسمی ۲۴ آوریل ۱۷ مه ۱۹۲۸ و ۳۱/۲۸ مه ۱۹۳۰ - قانون ۱۹۳۴/۶۱۲۹ و فرمان پادشاهی ۳۰ ژانویه ۲۵ فوریه ۱۹۳۷ و ۱۲/۱۲ اوت ۱۹۴۸.

۸) تصویبنامه ۵۱۹۴۹ - ۱۳/۱۰ سپتامبر ۱۹۵۱، فرمان سلطنتی ۱۱ مارس و ۴ آوریل ۱۹۵۵ و ۱۹۶۳/۲۷۷.

۹) قانون ۱۹۵۵/۳۲۱۴ و فرمان پادشاهی ۸/۲ اوت ۱۹۵۸ و قانون ۱۹۶۵/۴۴۷۹ و ۱۹۶۵/۴۴۲.

10) Commun

11) Systematiser

لوکزامبورگ در مورد این وسایل، کارخانه ندارد و برقرارات کشورهای تولیدکننده مجاور متکی است.

نسبت به لوازمی که نصب میشوند کنترل غیر مستقیمی بوسیله تهیه‌کننده معمولی، ادارات شهرداری یا کمپانی صاحب امتیاز دولت اعمال میشود. در مورد اخیر اگر وسایل با مقررات ایمنی قانونی خیلی مخالف باشد امتیاز کمپانی لغو میگردد.

هلند:

در مورد تجهیزات خانگی قانون یا آئین نامه کلی که از مردم حمایت کند وجود ندارد. معیناً این امر مانعی بشمار نمیرود و در عمل مقررات زیادی رعایت میشود که اجرای آنها مستلزم همکاری بین رشته‌های گوناگون صنعت و دولت است. بدین ترتیب مقرراتی وجود دارد که مربوط به وسایل فنی است که در خانه مورد استعمال میباشند و یا وابسته به لوازمی است که برحسب منابع مختلف نیرو از قبیل برق و نفت و گاز باید مشخص گردند.

این مقررات با آنکه هرکدام در قلمرو مخصوص خود حکومت میکنند رابطه و مطابقت زیاد با هم دارند بنحویکه در چارچوب این رابطه و مطابقت کافی، مقررات قابل اجرا در قلمرو وسایل برقی خلاصه می‌گردد.

نصب وسایل برقی مخصوصاً در دست‌کسانی است که پانها «شناخته شده‌ها»^{۱۲} میگویند. این اشخاص در آموزشگاهی تعلیم می‌بینند که طبق فرمان سلطنتی دارای اجازه مخصوص میباشند مانند انجمن تعلیمات حرفه‌ای الکترونیکی^{۱۳}.

در چارچوب این تعلیمات، نصب‌کنندگان آتی^{۱۴} باید به‌اخذ دیپلم‌های مختلف نایل آیند که آخرین آنها دیپلمی است که به «نصب‌کننده شناخته شده»^{۱۵} تسلیم میشود. فقط دارندگان این دیپلم میتوانند از طرف اطاق بازرگانی اجازه نصب وسایل فنی بدست آورند و مؤسسه نصب وسایل فنی تأسیس کنند.

مؤسسات نصبی که بدین ترتیب برسمیت شناخته میشوند ملزم هستند منحصرأ موادی را مورد استفاده قرار دهند یا بکار برند یا بفروشند که دارای مارک اس. ا. ۱۶. باشند. علامتی که مخصوص کمیسیون کنترل مواد الکتروتکنیکی در آرنم^{۱۷} است که آنرا باختصار کما^{۱۸} مینامند.

کما سازمانی است که براساس ابتکار مجتمع تولیدکنندگان و تهیه‌کنندگان برق بوجود آمده است. با وجود اینکه در هلند تولید برق (همچنین گاز و آب

12) reconnus

13) Société d'éducation professionnelle électronique.

14) Le poseur putur.

15) installateur reconnu

16) la marque de la S. A.

17) Commission de Cotrôle des matériaux electrotechniques à Arnhem

18) la Kema

آشامیدن) در دست دولت است ولی سازمان کما از نفوذ و قدرت عاری نیست. کارخانه‌دار و واردکننده وسایل و لوازم الکتروتکنیک آرزویش اینست که کالای او از طرف نصب‌کنندگان شناخته شده تحویل گرفته شود. باین جهت مجبور است بدو کالای خود را تحت کنترل کما قرار دهد. این کنترل از لحاظ ایمنی بسیار ضروری است.

همچنین برای نصب و استعمال وسایل و لوازم کمتر توسط کما نصب‌کننده ملزم است مقررات شدیدی را رعایت کند. در این مورد پیش از هرچیز دستورات کلی کشور قابل اجراست و سپس هرناحیه‌ای میتواند مقررات مشخصی برحسب اوضاع واحوال محلی وضع و اجرا کند.

اما دستورات کلی کشوری غالباً عبارتست از ایمنی برای تأسیسات برق فشار ضعیف که بوسیله کمیته الکتروتکنیک نئرلند^{۱۹} مرکب از نمایندگان مقامات و صاحبان تجارت و صنعت وضع شده است.

این مقررات شامل قواعد مشروحنی است که باید نصب وسایل و هادی‌های برقی طبق آنها انجام گیرد. مراعات این قواعد بوسیله تهیه‌کنندگان برق کنترل میشود و برای این منظور سرویس مخصوصی دایر است.

سوئد:

طبق گزارش پهرسون^{۲۰} فرمان^{۳۰} دسامبر ۱۹۵۹ مربوط به ساختمان مشعر برمقرراتی است در مورد تدابیر لازم از لحاظ پیشگیری ضرروزیان اشخاص واموال که از میان آنها حکم ماده ۴۴ شماره ۷ را ذکر میکنیم:

اجاق و سایر دستگاههای شوفاژ، لوله‌های دودکش یا تهویه، وسایل خاکروبی^{۲۱}، آسانسور، دستگاههای بالابرنده^{۲۲}، مجاری گاز و برق، لوله‌کشیهای آب، مجاری فاضل‌آب، محل‌های اختصاصی بعضی مصارف از قبیل گرمخانه، رختشویی، خشک‌کنی، انبارهای مواد سوختنی و سایر جاهای مشابه باید به‌ترتیبی ساختمان شوند که از خطرات آتش‌سوزی و آسیب‌های مربوط به سلامت و ایمنی پیشگیری شود. از میان قوانین مفید قابل ذکر است:

قانون و فرمان^{۳۰} مارس ۱۹۶۲ مربوط به‌حریق، فرمان اول سپتامبر ۱۹۶۱ مربوط به‌فرآورده‌های قابل اشتعال، فرمان^{۱۰} ژوئن ۱۹۴۹ مربوط به مواد قابل انفجار، قانون ۲۷ ژوئن ۱۹۰۲ شامل برخی از مقررات مربوط به تأسیسات برقی، فرمان ۱۵ نوامبر ۱۹۵۷ مربوط به تأسیسات برق با فشار قوی، فرمان ۲۱ نوامبر ۱۹۵۸ در مورد نصب شبکه‌های برق با فشار ضعیف که به‌مجاری برق با فشار قوی اتصال دارند، قانون ۱۲ ژوئن ۱۹۴۸ که دستورات

- 19) Neerland
- 20) Me Pehrson
- 21) rideorure
- 22) monte Charge

بازرسی کار بازرسان متخصص را بیان میکند، فرمان ۲ ژوئن ۱۹۳۹ که مربوط است به صلاحیت حرفه‌ای لازم برای انجام کار در تأسیسات فشار قوی، فرمان ۲۶ آوریل ۱۹۳۵ مربوط به برخی لوازم برقی، فرمان ۱۴ ژانویه ۱۹۴۴ متضمن برخی مقررات مربوط به تلگراف و تلفن و سایر شبکه‌ها با فشار ضعیف، فرمان ۲ نوامبر ۱۹۳۹ مربوط به نصب و بهره‌برداری و کنترل برخی آسانسورها و وسایل بالابرنده بار، دستور ۳ ژوئن ۱۹۳۲ متضمن برخی مقررات مربوط به نمایندگیهای سینما توگرافیک، دستور ۸ ژوئن ۱۹۱۷ مربوط به دادوستد مهمانخانه و رستوران. قوانین و فرامین و دستورات مزبور بوسیله تشکیلات مختلف اداری مرکزی و محلی اجرا میشوند و سازمانهای مزبور موظفند نسبت به صحت اجرای این مقررات مراقبت کنند.

سوئیس:

مقررات مختلف ایمنی بشرح زیر است:

۱- در مورد تأسیسات و لوازم برقی مقررات اساسی قانون فدرال ۲۴ ژوئن ۱۹۰۲ مربوط به تأسیسات برقی با جریان فشار ضعیف و قوی و مقررات مشروح الحاقی نظامات ۷ ژوئیه ۱۹۳۳ مربوط به تأسیس و بهره‌برداری و نگهداری تأسیسات برقی با جریان فشار ضعیف اجرا میشود.

این قوانین مقرر میدارند که لوازم و وسایل تأسیسات باید کنترل شوند همچنین قوانین مزبور مقررات شدیدی را از لحاظ ایمنی کانالیزاسیون، وسایل نصب شده، لوازم و غیره پیش‌بینی کرده‌اند.

شرکت الکتروتکنیک سوئیس که سازمان مربوط به حقوق خصوصی است این کنترل‌ها را به نمایندگی شورای فدرال انجام میدهد و طبق آئین‌نامه ۱۲ ژوئن ۱۹۶۱ گواهی‌نامه‌های ایمنی و گواهی‌های صلاحیت خاص را اعطاء میکند.

۲- در مورد گاز، برخلاف برق، مقررات قانونی وجود ندارد. برای وسایلی که با گاز کار میکنند، کانالیزاسیون، تأسیسات گازی مقررات خاص پیش‌بینی نشده ولی شرکت سوئسی صنعت گاز که سازمان حقوق خصوصی است وسایل گازی را که اشخاص در اختیار او گذاشته‌اند بررسی کرده و بآنها گواهی کنترل میدهد. این گواهی از غالب کارخانه‌های گاز سوئیس در مورد وسایلی که از آنها خریداری میگردد خواسته میشود بنحویکه ایمنی استفاده‌کنندگان از آن وسایل تا اندازه‌زیادی تأمین میگردد.

۳- برای تأسیسات شوفاژ غیر برقی و غیرگازی از لحاظ دولت فدرال سوئیس مقررات قانونی وجود ندارد. این موضوع مانند سایر امور ناشی از ساختمان در اختیار کانتون‌ها و کمون‌ها گذاشته شده است که ایمنی استفاده‌کنندگان و ساکنان را طبق قوانین و آئین‌نامه‌ها و نظامات مربوط به ساختمان و مقررات مربوط به حریق تأمین میکنند. کانتون‌ها و کمون‌ها متناوباً در اجرای این مقررات کنترل و

مراقبت میکنند.

۴- کلیه وسایل برقی و گازی بهداشتی و غیره بوسیله متخصصانی که دارای پروانه و امتیاز هستند نصب میشود. این افراد دیپلم و امتیاز خود را بعد از اینکه در زمینه شغلی به درجهٔ اعلیٰ ورزیده شدند دریافت میدارند. همچنین مدرکی بآنها داده میشود که گواهی میکند که آنان میتوانند کلیه وسایل را نصب کنند و انشعابات مربوطه را برقرار سازند.

۵- بالاخره «مرکز کنفدرال کنترل لوازم (امپا) در زوریخ»^{۲۳} و «انجمن مدرسه عالی کنفدرال»^{۲۴} در مورد ایمنی قابل ذکر است. آزمایشگاههای متعدد این مؤسسات در اختیار مجمع اقتصادی سویس قرار دارد تا همهٔ لوازم و تولیدات روزانه، مواد ساختمان، فلزات، منسوجات و غیره را کنترل کند. این مجمع صلاحیت این تولیدات را بدقت مورد رسیدگی قرار میدهد و ازین راه در ایمنی مردم سهم گرانبهایی دارد.

۶- مؤسسه سویسی اقتصاد منزل^{۲۵} زوریخ که يك سازمان حقوق خصوصی است براساس موافقت اشخاص کلیه وسایل منزل، اشیاء مورد استفاده، کالاهای مصرفی روزانه، پودرهای شستشو و محصولات قابل نگهداری و غیره را مورد بررسی و آزمایش قرار میدهد و باین ترتیب داخلهٔ خانه از نظر تجهیزات فنی محیط امنی میشود.

فصل چهارم

مسکن آرمانی و شکفتگی حیات انسانی

آلمان:

سروصدا - تا سالهای اخیر، حفاظت در برابر سروصدا، بطور بسیار کاملی طبق حقوق اداری (پروانه تاسیسات صنعتی که قبلا باید صادر شود) و حقوق مدنی (همسایگی) و حقوق جزائی (برتر از همه جا روجنجال شبانه) تحت نظم درآمده بود. قوانین بسیار جدیدی نیز در زمینه حقوق فدرال و حقوق ایالات^{۲۶} برای مبارزه با سروصدا وضع شده است.

سروصدای وسایل حمل و نقل و اتومبیلها - طبق آئین نامه شماره ۴۹ مربوط به صلاحیت عبور و مرور وسایل نقلیه^{۲۷} باید وسایل مزبور از نظر فنی بقسمی ساخته شوند که از ایجاد سروصدا از میزانی که به نسبت درجه توسعه تکنیکی غیر

23) le Centre Confédéral de Contrôle des matériaux (EMPA)

24) Institut de l'Ecole Technique Supérieure Confédérale

25) l'Institut Suisse d'Economic domestique

26) Länder

27) La Version de 6/12/60

قابل احتراز است تجاوز ننماید. تردید نیست که برای توفیق در کاهش سروصدا در نظر گرفتن «درجه توسعه تکنیک» مقیاس مبهمی است.

سروصدای ساختمان - قانون مورخ ۹/۹/۶۵ حقوق فدرال مربوط به حفاظت از سروصدای ساختمان شامل همه ماشین‌ها و وسایل و ابزارهای ساختمانی در کارخانه‌ها و محل‌های ساختمان است. درموقع بروز اختلاف نظر درمیزان روضدای ناشی از ابزارها و وسایل ساختمانی تصمیم شورای کمیسیون تکنیک مرکزی ۲۸ قاطع است. مثلا نباید در ساختمان يك امر ضد بهداشت یا زیان‌آور مهم تعبیه شود، همچنین است، ماشین‌های ساختمانی. تقریباً در این موارد محلی برای اختلاف نظر کارشناسان فنی هم وجود ندارد. کنترل بوسیله مقامات محلی ۲۹ انجام میگیرد.

قانون مزبور کاملاً قابل تطبیق با موضوع خود بوده و تاکنون اثرات مثبت بار آورده است زیرا شامل ساختمان ماشین‌های ساختمانی از بدو ایجاد آنهاست. اما در مورد صدای موتورهای اتومبیل‌ها متأسفانه مقررات مشابه وجود ندارد. بمنظور اجرای مقررات مربوط به جلوگیری، کاستن و کم کردن سروصدا، از بین بردن لرزش و تکان يك سلسله تخفیف‌های ویژه مالیاتی برای منقول‌ها پنج‌جاه درصد و غیرمنقول‌ها سی درصد وجود دارد که طبق آئین‌نامه شماره ۵۱ مربوط به قانون مالیات بردرآمد مصوب ۱۹۶۱ بر مبنای هزینه ساختمان احتساب می‌گردد.

امر قابل توجه عبارتست از مبارزه علیه سروصدای ناشی از پروازهای هوایی ۳۰. طبق بند ۲ ماده ۱ قانون مربوط به عبور و مرور هوایی، به هواپیماهای آلمان وقتی اجازه پرواز داده میشود که تجهیزات فنی آنها قسمی باشد که سروصدا از حد سروصدائی که باتوجه به توسعه تکنیک اجتناب‌ناپذیر است زیادتر نباشد.

طبق آئین‌نامه پروازهای هوایی، سروصدائی که میتوان از آن جلوگیری کرد نباید ایجاد شود. بعلاوه باید سطح ارتفاع پرواز معینی را مراعات نمود. موجهای هوایی ۳۱، بخصوص آنهایی که هواپیماهای مافوق صوت ایجاد میکنند (امروزه سلاحهای نظامی) تهدیدی برای آینده بشمار میروند.

در مورد وارد شدن خسارت جسمانی (مثلا انسداد شریان) یا مالی (مثلا شکستن شیشه‌ها) میتوان از کسیکه هواپیما در تصرف اوست جبران خسارت خواست بدون اینکه احتیاج به اثبات خطایا قصور باشد.

آلودگی هوا

۱- صرف نظر از مقررات مربوط به حقوق همسایگی که وجود داشته است، در زمان اخیر حفظ پاکیزگی هوا بصورت يك امر قانونی درآمده است. مقررات صنعتی (شماره ۱۵) قبلاً مقرر میداشت که نه تنها تأسیساتی که

28) Commission Technique Centrale

29) Länder

30) Vois aériens

31) Les ondes de Choes:

موجهائی که از برخورد هواپیما با هوا ایجاد میشود.

میتوانستند موجب ضرر یا خطر یا اختلال مهم برای همسایه‌ها شوند بلکه تأسیساتی هم که موجبات مذکور را برای مردم بطور کلی فراهم می‌آورند باید دارای جواز باشند. اعطای جواز میتواند به الزامات خاص نسبت به حفظ پاکیزگی هوا مربوط شود. طبق فرمان ۱۹۶۰ر۸۴۴ فهرست تازه‌ای از تأسیساتی که باید قبلاً جواز بگیرند تهیه شده است. بویژه کارگاههای تهیه مواد سوختنی به کاربورهای جامد و مایع، کارخانه‌های شیمیائی، تصفیه‌خانه و غیره جزء این فهرست هستند.

۲- برای تعیین وضع فعلی و درجه افزایش آلودگی هوا در جمهوری فدرال و برای بدست آوردن مبنائی جهت چاره‌جویی و اتخاذ تدابیر لازم برای کم کردن آلودگی قانون مورخ ۱۷ر۵۱۶۵ مربوط به اقدامات پیشگیری بمنظور حفظ پاکیزگی هوا تصویب شده است.

این قانون مقرر میدارد که در نواحی معین از طرف مقامات قانونی نوع و فراوانی آلودگی هوا بوسیله گردوغبار و گاز اندازه‌گیری شود و مطالعات هواشناسی انجام گیرد. معین این قانون مطلبی در مورد اقدامات عملی مربوط به حفظ پاکیزگی هوا ندارد.

۳- در جریان سال ۱۹۶۰ در بسیاری از ایالت‌ها قوانین حفاظتی که برای جلوگیری از آلودگی هوا نیز میباشند تصویب شده است. خراب شدن هوا در نتیجه اینکه دود، دوده، گردوغبار، مواد معلق، بخارها، گازها، بوها با آن مخلوط میشوند آلودگی هوا^{۳۲} تلقی میشوند.

این قوانین مبتنی بر این اصل هستند که مالک‌ها و بهره‌برداران تأسیسات^{۳۳} ملزمند که آنرا بنحوی مرتب نمایند و بهره‌برداری کنند که همسایگان و مردم در مقابل خطرات و مضرات یا خسارات مهمی که از تصاعدات آن ناشی میشود ایمن باشند. تصاعدات مزبور آنهایی است که درجه توسعه تکنیک وجود آنها را اجازه میدهد و موقعیت اقتصادی ذینفع ایجاب میکند.

مقررات دقیق‌تری طبق فرمان‌های قانونی بمورد اجرا گذاشته شده یا میشوند که اعمال آنها بطور قهری و اخذ غرامت عملی میگردد.

در ناحیه رن و استفالی^{۳۴} که مخصوصاً در امر مبارزه علیه آلودگی هوا فعالیت دارد علاوه بر مقررات مزبور دو تصویبنامه مهم وضع شده است:

تصویبنامه ۲۶ر۱۰۲۶ر۱۹۶۵ که شامل گردوغبار و دوده تأسیسات شوفاژهای خصوصی نیز میشود و تصویبنامه ۲ر۱۲ر۱۹۶۴ مربوط به محدود کردن ترافیک جاده‌ها در مواردی که هوا باندازه کافی مساعد نیست در مقابل گازهای حاصل از وسایل نقلیه.

32) La pollution de l'aire

۳۳) قوانین ایالات در مورد تأسیساتی که از لحاظ دولت فدرال طبق مقررات صنعتی اداره و کنترل میشوند اجرا نمیکرد.

۳۴) ایالت Rhin-Septentrional-Westphalie جمهوری فدرال آلمان با بیش از پانزده میلیون جمعیت در شمال و ناحیه صنعتی رور (Ruhr) که مرکز آن در دوسلدورف است.

۴- قوانین مالیاتی امتیازات و معافیت‌هایی از لحاظ مالیات به مؤسساتی می‌دهند که وسایلی برای حفظ پاکیزگی هوا کار گذاشته‌اند.

آلودگی هوا بوسیله تشعشعات اتمی

در مورد آلودگی هوا بوسیله تشعشعات اتمی قانون مربوط به اتم مورخ ۲۳/۱۲/۱۹۵۹ (که در تاریخهای ۲۳/۴/۶۳ و ۶۴/۶/۶۴ تغییراتی در آن داده شده) برای استفاده صلح‌جویانه از انرژی اتمی و محافظت در مقابل خطرات آن مقرراتی وضع کرده.

آنچه در این قانون مورد توجه قرار گرفته (مقررات مربوط به فروعیات) عبارتست از دستیابی به حد اعلاای ایمنی و چگونگی صدور اجازه و بازرسی دولت که در مورد هرگونه فعالیت جدی و دقیق اعمال میگردد و سعی کامل میشود که کنترل بدون نقص انجام گیرد.

مقررات حفاظتی آلمان مطابقت دارد با اصول و مبانی اوراتم ۲۵ برای حفظ بهداشت.

از نظر حقوقی، قانون مربوط به اتم برای تأسیسات اتمی یک مسئولیت مطلق خطرانی که بالقوه موجودند، یعنی مسئولیت بدون عامل تقصیر، ایجاد میکند. در صورت بروز فاجعه دولت ملزم است مبلغی تا پنجاه میلیون مارک نسبت به مورد بپردازد. خسارات وارده بر اثر تشعشعات اتمی که روشن نشده باشد از طرف دولت مورد بررسی قرار میگیرد.

آلودگی آب

مقررات اساسی قانونی مربوط به حفاظت آب در حال حاضر از قانون فدرال ۲۷/۷/۱۹۵۷ مربوط به صرفه‌جویی استفاده از آبها وجود دارد با مقررات متممی که بعداً بآن اضافه شده است.

طبق ماده ۲ و مواد بعدی استفاده از آبهای سطحی و زیرزمینی، همچنین انداختن موادی در آبهای مزبور باید طبق پروانه باشد (پروانه قابل فسخ یا غیرقابل فسخ برای مدت معین).

برای جلوگیری از بعضی عملیات مضر و همچنین بنای محل مسکونی و مؤسسات صنعتی مناطق حفاظت آب تعیین شده است.

نسبت به کانالیزاسیون و کشیدن مجاری آب ۳۶ دقت مخصوصی بکار میرود.

طبق ماده ۲۲ خسارت بعلمت آلودگی آب (فاسدکردن ترکیب فیزیکی، شیمیائی یا بیولوژیک آب) موجب مسئولیت بدون عامل تقصیر میشود که مبلغ قابل تأدیة

(۳۵) Euratom قانون اروپائی مربوط به اتم در خدمت صلح و خطرات آن.
36) oléducs, pipe - line

بلحاظ آن نامحدود است. معینا بیمه ضرر و زیان فقط تا مبلغ معینی قابل پرداخت است.

طبق ماده ۳۲ هرکسی بدون اجازه دولت آب را عمداً یا سهواً آلوده کند به مجازات زندان و جریمه محکوم خواهد شد.

برای حفاظت آنها از آلودگی «خاصه با تشکیل کف ۳۷» که از وسایل شستشو و نظیف ناشی میشود و بر اثر جریان آبهای مصرف شده ۳۸ داخل آبهای تمیز میشود قانون ۵۵ رار ۱۹۶۱ وضع شده است ۳۹ که مربوط به منقّی‌ها و تصفیه‌کننده‌های ۴۰ این وسایل است.

بموجب این قانون سازندگان و کارگذارندگان وسایل شستشو و نظیف نمیتوانند جریان آبی دایر کنند مگر اینکه رعایت آئین‌نامه مربوط به منقّی‌ها را رعایت نمایند. مخالفت با این امر موجب تنبیهات انتظامی خواهد بود و در صورت تعمد حبس و غرامت خواهد داشت.

قوانین مالیاتی بنفع مؤسسات صنعتی که وسایل تصفیه آبهای رسوب‌دار کار گذاشته‌اند امتیازات مالیاتی قابل شده است.

دولت فدرال به بخش‌ها و شرکت‌های عمومی کمک مالی میکند و میزان آن ۱۲ میلیارد مارک از سال ۱۹۵۷ ببعده است.

انگلستان:

سروصدا

یکی از کلمات قصار معمولی است معینا کاملاً صحیح است که: «انس و الفت ایجاد حقارت میکند.» بنابراین کسانی که در يك محیط صنعتی، در میان سروصداها زیاد کار میکنند نسبت به خطرهایی که از آن ناشی میشود بی‌توجه میگردند. مشاهده شده است که هرگاه شدت سروصدا از ۵۸ درجه واحد صداسنج ۴۱ تجاوز کند ایجاد خطر میکند و اگر کسی چند هفته در معرض سروصدائی با شدت صد درجه قرار گیرد احتمالاً به از دست دادن قطعی شنوائی دچار خواهد شد.

با این حال عده زیادی وجود دارند که در سروصدائی با شدت خیلی زیاد کار میکنند بدون اینکه دچار مخاطراتی شوند که در معرض آن قرار دارند. تعجب‌آور است که در انگلستان در حال حاضر هیچ قانونی وجود ندارد که حداعلائی شدت سروصدائی را که کارگران صنعتی میتوانند در معرض آن قرار گیرند معین کند.

37) formation d'écume

38) les eaux usées

39) La loi sur les détergents dans les moyens de lavage et de nettoyage

40) Les détergents یا detersif = qui setr à netoyer

41) décibel

که علامت اختصاری آن DB است آلتی است برای سنجش صدا و تعیین درجه شدت آن. سروصدای متوسط و معمولی دو دسیبل است. صدای بم ۷۰ دسیبل و غیره...

آلودگی هوا

در سال ۱۹۵۶ قانونی بعنوان «قانون هوای پاک» بتصویب رسیده که عنوان صحیح آن عبارتست از «قانون راجع به کمتر آلوده کردن هوا».

هرچند که عنوان صحیح قانون مذکور این فکر را ایجاد میکند که هر نوع آلودگی هوا مشمول آنست. لیکن عملاً فقط شامل برخی از آلودگیها مخصوصاً آلودگی از دود، گرد و خاک و دوده بخاریها میشود. در این مورد قانون مکملی بعداً تصویب شده که راجع است به گاز زیانبخش حاصل از قلیائیات، سیمان، گازهای بدبو، گازهای مشمول تصمیم مورخ ۱۹۵۵، گازهای منطبق با مقررات ۱۹۰۶، گازهاییکه ایجاد دود میکند و دارای اورانیوم و مونوکسید دوکاربن میباشد.

قانونی که قبل از قانون ۱۹۵۶ وجود داشت شامل ایجاد دود و بخار قابل رؤیت وسایل نقلیه موتوری و ساختن و مورد استفاده قرار دادن آنها بود. از قبیل مقررات ۱۹۵۵ در این خصوص و بعضی از مقررات محلی مثل مقررات مربوط به شهر و حومه لندن مصوب ۱۹۵۴.

اهمیت «قانون هوای پاک» باندازه‌ای است که قانون مزبور مناطقی ایجاد کرده که در آنها دود کنترل میشود و مقرر داشته که برای ساختن اجاق در منازل، کلیساهای، محرابها و ساختمانهای مورد استفاده سازمانهای خیریه واقع در مناطق تحت کنترل دود کمکی مالی شود و شورائی بنام «شورای هوای پاک» بمنظور مراقبت در پیشرفت کاهش آلودگی هوا تشکیل گردد.

بموجب این قانون مقامات محلی موظفند قانون را اجرا کنند و مناطق تحت کنترل را در دفتری ثبت نمایند.

با آنکه دربار و قدرتهای محلی این قانون را رعایت میکنند و تموجات دودی را به‌وزیر مربوط گزارش میدهند و کنترل شدید در کار است و سالهای سودمندی از حیث حفظ هوای پاک میگذرد بااینحال سالها باید بگذرد تا این امر به‌سطح رضایت‌بخش برسد.

آلودگی آب

برعکس قوانین متعدد سابق، قانون مربوط به حقوقی که مالکان ساکن ساحل رودخانه در مقابل کسانی که رودخانه را آلوده میکنند دارا میباشد بقدری دقیق بوده است که دو فقره گزارش اخیر کمیته ماهی آزاد و شکارگاههای آب شیرین نشان میدهد که هیچگونه تغییری برای حفظ حقوق مزبور در آن ضرورت ندارد.

مالك ساحلی، مطابق کامن‌لا ۴۲۱ حق استفاده از جریان آب را برحسب وضع و موقع طبیعی خود از جهت کمی و کیفی دارا میباشد (Chasemore y Richards 1859) این حقوق میتواند بوسیله غرامت‌های مالی و صدور دستوری که آلودگیهای مهم را قدغن نماید حمایت شود. برای پیشگیری آلودگی‌های مهم میتوان مطالبه تصفیه‌ای را

کرد که بهای خیلی گران تمام میشود.

دو فقره دعوائی که باختصار شرح میدهم این موضوع را روشن میسازد.

۱- در ۱۹۴۸ مالک ساحلی يك رودخانه كوچك بر علیه اتحادیه لوتون^{۴۳} که فاضل آب^{۴۴} را باین رودخانه جریان داده بود در دادگستری اقامه دعوی کرد و پس از آنکه حکم قطعی قابل اجرا صادر شد اتحادیه مجبور گردید در حدود ۲۰۰,۰۰۰ لیره برای تعدیل تأسیسات خود و جلوگیری از آلودگی آب خرج کند و بعد از آن آبهای مصرف شده و تصفیه شده از درجه عالی برودخانه جریان پیدا کرد و بالاخره اتحادیه با ۸۰,۰۰۰ لیره بستر رودخانه مزبور را خریداری کرد.

۲- در دعوی علیه اتحادیه مونکتون بسال ۱۹۵۹ اتحادیه مزبور محکوم شد که جریان آب مصرف شده را از مسیر رودخانه بيك کانال مصنوعی برگرداند و باعث آلودگی آب نشود.

باین ترتیب بدون اینکه قانونی مصوب در این مورد باشد بموجب کامن لا قدرتهای محلی و صاحبان صنایع مکلفند ترتیباتی را رعایت نمایند که هیچگونه منبع فاسدکننده آب بوجود نیاورند.

علاوه بر حقوق مالکان آبهای ساحلی يك سلسله قوانین دیگری وجود دارد که از آلودگی آبها جلوگیری میکند: قانون مربوط به کنترل رادیواکتیو، قانون کنترل ساحل بمنظور حفاظت از آلودگی سنوات ۱۹۵۱ و ۱۹۶۱، قانون منابع آبی ۱۹۶۳، قانون آبهای قابل کشتی رانی سالهای ۱۹۵۵ و ۱۹۶۳.

اجرای این مقررات تحت نظر قدرتهای ساحلی است و قانون از مخلوط شدن آبهای مصرف شده در آبهای رودخانهها و بسترهای زمینی و ریختن نفت و مواد آلوده در آنها و دریاها جلوگیری میکند.

بموجب این مقررات علاوه بر جلوگیری مرتکبین آلودگی آبها محکومیتهای جزائی نیز پیدا میکنند و علاوه بر مسئولیت در برابر صاحبان حقوق در نزد جامعه نیز محکومیت دارند.

تشعشات اتمی

قانون انرژی اتمی ۱۹۵۴ بطور قطعی صاحبان نیروهای اتمی را در برابر کارکنان خود و اشخاص ثالث مسئول قرار داده است. باین معنی که خسارات وارده به کارکنان خود یا ضرر و زیانی را که بخود یا اموال اشخاص دیگر وارد میشود باید بپردازند و اگر خطری بوجود آید مسئول خواهند بود.

این قانون حمایت کامل نسبت به کارکنان صنایع نیروی اتمی برقرار ساخته است. بعلاوه برخلاف نظریه زیانهای معمولی، این کارکنان مجبور نیستند مسامحه و سهل انگاری کارفرما را در وقوع خسارت به اثبات رسانند تا وی مکلف به ترمیم آن گردد.

43) Luton Coopération

44) égoût

بلژیک:

سروصدا

در مورد عبور و مرور در راهها، آئین نامه عمومی انتظامی وجود دارد که مقررات استفاده از بوق و آگزر را تعیین میکند.

نسبت به سروصدا ناشی از محل سکونت اولیای امور مربوط به بخشها اختیار دارند که مقرراتی در مورد آسایش عمومی وضع کنند.

بعلاوه مقررات مختلفی در مورد سروصدا، در چارچوب مقررات عمومی کار، وجود دارد. حداکثر صدا ۸۵ دسیبل است.

در مورد سروصداهای ناشی از عبور و مرور هوایی، بلژیک قرارداد ۱۹۲۵ رم را پذیرفته است. بموجب این قرارداد بهره‌بردار از مسئولیت معاف است در صورتیکه خسارت فقط از عمل عبور هواپیما از میان فضای هوایی مطابق مقررات قابل اجرای عبور و مرور باشد. (بند ۱ ماده ۱).

عملاً آنچه برای زیان‌دیده مطرح میشود بطور قطع مسئله ارائه دلیل است که میتواند مربوط باشد به ضرر و زیانی که از لحاظ حیوانات، ساختمانها، اشخاص وارد میشود.

تعیین علت قطعی ضرر و زیان و تعیین هویت هواپیما فوق‌العاده مشکل است.

آلودگی هوا

آلودگی هوا در بلژیک بوسیله قانون محوطه ۲۸ دسامبر ۱۹۶۴ حل و فصل میشود. لیکن دستور اجرای آن هنوز صادر نشده است و بنظر نمیرسد که باین زودبها صادر گردد. مراقبت در امور مربوط به آلودگی هوا عملاً محدود است.

در حال حاضر، در بلژیک، در این مورد غیرکافی بودن قوانین لازم‌الاجراء هویداست و این غیرکافی بودن لااقل تا موقعیکه دستور اجرای قانون مذکور بمرحله عمل درنیامده باشد باقی است.

با اطمینان خاطر میتوان تأیید کرد که مقامات اداری بلژیک تمایل آشکاری به رعایت حدود واقعی مسئله دارند و از طرف دیگر خود را در اموری که به جلب همکاری خارجیان نیاز است کاملاً صلاحیتدار میدانند.

تشعشعات اتمی

در مورد تشعشعات اتمی و خطرات ناشی از آن قوانین سابق برای اداره وضع جدید کفایت نمیکند. ولی میتوان اعلام کرد که جبران خسارات وارده بوسیله تشعشعات اتمی به اشخاص یا اشیاء براساس ماده ۱۳۸۲ و مواد بعدی قانون مدنی قابل مطالبه است. کشور بلژیک طبق قانون ۲۷ ژوئیه ۱۹۶۲ مربوط به مسئولیت مدنی مرکز بررسی‌های انرژی هسته‌ای میزان مسئولیت بهره‌بردار را به پانصد

میلیون فرانک محدود کرده است. بعلاوه همان قانون مقرر میدارد که هرگاه شخصی که ضرر و زیان وارده از انرژی هسته‌ای برای باید جبران شود ثابت کند که هویت مسئول یا مسئولان را نتوانسته است بدست آورد و خسارت بوسیله دولت جبران میشود. (ماده ۱۲)

در این مورد دو قرارداد بین‌المللی وجود دارد:

۱- قرارداد پاریس مورخ ۲۹ ژوئیه ۱۹۶۰ که مسئولیت را متوجه بهره‌بردار میکند و مقرر میدارد که دعاوی جبران خسارت باید در مدت دهسال از بروز سانحه هسته‌ای اقامه گردد والا رد خواهد شد. این مهلت کافی نیست زیرا سبب خواهد شد که قبل از تحقق خسارت دعوی مشمول مرور زمان شود. این نقص ناشی ازین امر است که تاریخ بروز سانحه هسته‌ای مبداء مرور زمان تعیین شده است بدون اینکه به عوارض بعدی که ممکن است سالها بعد بروز کند توجه شود.

۲- قرارداد متمم ۳۱ ژانویه ۱۹۶۳ پاریس که در تعقیب قرارداد وین مورخ ۲۱ مه ۱۹۶۳ منعقد گردید.

قراردادها با توجه به اینکه خطر به قسمی است که بر ذمه گرفتن مسئولیت از عهده هیچکس بر نمی‌آید مسئله را به بیمه‌کنندگان وا گذاشته است و آنها هم برای تعیین حدود مسئولیت به یک مبلغ متناسب مرکز مطالعات بین‌المللی دایر کرده‌اند. این مبلغ پنج میلیون واحد محاسبه ا.م. اف (موافقت‌نامه پولی اروپا مورخ ۳ اوت ۱۹۵۵) معادل دو بیست و پنجاه میلیون فرانک بلژیک میباشد.

قراردادهای بین‌المللی مذکور تعریف نسبتاً کاملی از ضرر و زیان ناشی از اتم بدست میدهد و حال آنکه قانونگذار بلژیکی در این مورد ساکت است. بنابراین در غیر از مواردی که مربوط به مقرراتی است که از قوانین زیر ناشی میشود اصول حقوق عمومی اجرا میگردد:

قانون ۲۹ مارس ۱۹۵۸ و فرامین سلطنتی که در تعقیب آن صادر شده به مقامات اجرایی صلاحیت میدهد که رعایت قراردادهای بین‌المللی را تضمین کنند. قانون اول اوت ۱۹۶۶ که قراردادهای بین‌المللی مذکور را تأیید مینماید.

آلودگی آب

در مورد آلودگی آب قوانین و مقررات زیر وجود دارد:

۱- تصویب‌نامه مورخ ۱۵ اکتبر ۱۹۳۵ مربوط به مجاری کشتی‌رانی و کشتی‌رانی در رودخانه‌ها که طبق آن هر عملی که موجب آلودگی آب رودخانه‌های قابل کشتی‌رانی شود مستلزم مسئولیت کیفری است. (بند ۳ ماده ۹۱)

۲- قانون ۷ مه ۱۸۷۷ مربوط به انتظام آبهای جاری غیر قابل کشتی‌رانی که بموجب آن هر عملی که باعث آلودگی آبهای جاری غیر قابل کشتی‌رانی شود محکومیت جزائی خواهد داشت. (بند ۵ ماده ۲۷)

۳- قانون ۱۱ مارس ۱۹۵۰ مربوط به حفاظت آبها از آلودگی که آلوده کردن

آبها را بکلی ممنوع داشته است و تصویبنامه ۱۹۵۵ر۱۲ر۲۹ شرایط کلی ریختن آبهای مصرف شده را در مجاری آب معین میکند.

۴- تصویبنامه ۱۹۴۶ر۱۲ر۱۸ مربوط است به حفاظت آبهای زیرزمینی از نظر مقدار و فرمان ۱۹۴۷/۶/۱۲ مقرر میدارد که برای تصرف آبهای زیرزمینی اجازه نامه لازم است.

۵- آئین نامه عمومی مربوط به حفاظت کار متضمن مقررات مختلفی در مورد آبهای رسوبدار و رسوبات هیدروکاربور است.

اما باید توجه داشت که قوانین مذکور در مورد جلوگیری از آلودگی آب پیشرفت نکرده است زیرا یا کافی نیستند یا بوسیله مقامات صلاحیتدار بمرور اجرا گذاشته نمیشوند.

۶- آئین نامه عمومی پلیس مورخ ۳۱ ژانویه ۱۹۵۸ مربوط به حفاظت و رعایت مناطق باطلاقی و تالابها.

دانمارک:

در مورد سروصدا و آلودگی هوا قوانینی وجود ندارد و در مورد آلودگی آب دو اشکال موجود است:

۱- عدم رعایت دستورات صادره،

۲- نبودن مقررات مربوط به کنترل.

یونان:

قانونگذار بوسیله يك سلسله مقررات پیش بینی شده در قوانین و دستورالعمل های اداری زندگی آرمانی را مورد توجه قرار داده است. مهم ترین آنها عبارتند از: نقشه شهرسازی - طبق تصویبنامه قانونی مورخ ۱۷ ژوئن و ۱۶ اوت ۱۹۲۳ به نام نقشه شهری ایجاد ساختمان و توسعه کلیه شهرها و دهکده ها بموجب يك نقشه و مطابق شرایط بهداشت و ایمنی ساختمانها و زیبایی شهر انجام خواهد شد. نقشه شهری با اجازه قبلی مقام صلاحیتدار طرح خواهد گردید. قانون طریقه صدور اجازه و عملی کردن نقشه مربوط به هر شهر و دهکده را که ایمنی و بهداشت و زیبایی آنها را تأمین کند پیش بینی نموده و برای تغییر ساختمانها نیز نقشه مزبور باید رعایت شود.

قانون مقرر میدارد که بلحاظ دلایل بهداشتی و ایمنی و زیبایی شهر میتوان محدودیت هائی برای مالکان بطورکلی یا در موقعیکه ساختمان میکنند تحمیل کرد. این محدودیتها مخصوصاً مربوط است به حداقل سطح عرصه، بلندی ساختمان، تعداد طبقات، تجهیزات آب و برق، خروج آب، وسایل ماشینی نصب شده و موارد ساختمانی.

مقررات عمومی ساختمانها - تصویبنامه دولتی ۳ و ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ و فرمان

پادشاهی ۲۶ اوت و ۸ سپتامبر ۱۹۳۶ و ۹ اوت و ۳۰ سپتامبر ۱۹۵۵ جزئیات شرایط اجرای قانون نقشه شهری را معین میکند.

این مقررات طریقه صدور اجازه و پیاده کردن و بمرحله اجراء درآوردن نقشه شهری را بیان میکند. بعلاوه مسائل مربوط به کوچه‌ها، میدان‌ها، باغات، ارتباطات، ساختمان‌های عمومی، موزه‌ها، گورستانها، مناطق صنعتی، مراکز تجارتي، حفاظت بناهای باستانی، حداقل سطح عرصه، بنای ساختمانها، بلندی ساختمانها، تعداد حیاطها، تدابیر ضد حریق و ضدگرما و رطوبت، آب باران و خروج آب را حل کرده است.

کلیه مقررات مبتنی بر اصول ایمنی و بهداشت و سلامتی افراد و زیبایی شهر است.

همین قانون يك سلسله تدابیری پیش‌بینی نموده که در موقع بنای ساختمان برای ایمنی حیاطها و ساختمانهای مجاور باید رعایت شود.

از طرف دیگر قانون مدنی یونان دارای برخی مقررات است (مواد ۱۰۰۳ و ۱۰۰۴ و ۱۰۰۶) که مربوط است به محدودیت‌هایی که به مالکان اموال غیرمنقول بنفع عرصه‌ها و غیر منقول‌های مجاور تحمیل میکند (سرو صدا، حرارت، تجمیلات خطرناک و غیره...)

قوانین خاصی هم ۴۵ مسئله مناطق صنعتی را روشن میکند. این مناطق بوسیله تصویبنامه به لحاظ توسعه صنعت و برای حفاظت شهرها و ساکنان آنها از زیانهای ناشی از جریان عمل رشته‌های صنعتی معین شده‌اند. دایرکردن کارخانه فقط در این مناطق صنعتی اجازه داده میشود. مناطق صنعتی مذکور با در نظر گرفتن برخی ضوابط تعیین شده‌اند.

ایران:

قانگذار ایران چند قانون خاصی در مورد عوامل مضر به بهداشت و سلامتی مردم که ناشی از تکنیک جدید میباشد تخصیص داده است.

ماده ۵۵ قانون شهرداری ایجاد کارخانه را در مجاورت محل‌های مسکونی بخصوص در وسط شهرها قدغن میکند.

ماده ۲۷۶ قانون مجازات عمومی تحت عنوان خلاف در مورد سروصدا، کسانیرا که جار و جنجال و هیاهو راه می‌اندازند و ایجاد سروصدا میکنند مستوجب کیفر میداند (بند ۸)

قانون شهرداری برای کسانیکه بوسایل گوناگون موجب آلودگی آب، چشمه، هوا و غیره میشوند مجازات قایل شده است.

قوانین مربوط به شهر مقرر میدارد که شهرداری موظف است برای مردم آب سالم تهیه کند.

(۴۵) قانون ۳۲۰۶-۱۹۵۵ و فرمان ۲۷ دسامبر ۱۹۵۶ و ۱۲ ژانویه ۱۹۵۷.

ایتالیا:

در مورد اختلال و بی‌نظمی مربوط به اماکن همسایه فقط مواد ۸۴۴ قانون مدنی و ۶۷۴ قانون مجازات و تصویب‌نامه ۱۲۶۵ مورخ ۲۷ ژوئیه ۱۹۳۴ وجود دارد.

قانون جدید مورخ ۱۳۰۷/۱۹۶۶ مربوط به جلوگیری از آلودگی هواست که در آن جزئیات امر کاملاً مورد بررسی قرار گرفته است ولی به علت عدم تدوین آئین‌نامه اجرائی هنوز به مرحله اجراء در نیامده است.

لوگز امبورگ:

سروصدا - در این مورد جا دارد که از مقررات جدید ۱۹۶۶ راجع به سروصدای ناشی از وسایط نقلیه موتوری و موتورسیکلت یاد کرد. بعلاوه آئین‌نامه مربوط به دهستانها برای سروصدای ناشی از مورد استفاده قراردادن وسایل گیرنده رادیوئی حدی قایل شده است. بطورکلی نسبت به سروصدای ناشی از صنایع کنترل کافی اعمال میگردد: از طرفی بوسیله کنترل احتیاطی که از جانب ادارات عملی میشود و از طرف دیگر طبق مقررات عمومی حقوق مشترک. این مقررات برای هر ذینفعی اجازه میدهد که برای قطع یا جبران ضرر و زیان ناشی از اختلال و بی‌نظمی همسایگان اقامه دعوی کند. **آلودگی هوا** - مسئله دود و گاز ناشی از وسایط نقلیه موتوری هنوز اهمیت زیادی پیدا نکرده است.

برای مؤسسات و مساکن خصوصی کنترل و مقررات عمومی وسایل و تدارکات حقوقی کافی بوجود آورده است. **آلودگی آب** - بعد از قانون مورخ ۱۶ مه ۱۹۲۶ که قانون نسبتاً کاملی است بطورکلی قدغن شده است که مواردی که برای نگاهداری، سلامتی آب، شرب حیوانات، استعمال در نیازمندیهای خانگی، زراعت یا صنعت، آبیاری، پرورش و نگهداری ماهی یا خرچنگ خوردنی، کشت و نگهداری گیاههای آبی مورد استفاده زیان‌آور است در مجاری آب ریخته نشود.

هلند:

خطرات و اثرات زیانبخشی که بصورت سروصدا، لرزش، بخار، بوهای بد و سایر آلودگی‌های هوا و زمین و آب بوسیله مؤسسات و اشخاص در دوروبر آنها بوجود می‌آید مورد توجه است. با در نظر گرفتن این امر که هلند کشوری است پرجمعیت، قانونگذار و قاضی توجه دارند که مبارزه با همه انواع خطر، تهدید و خسارت و مزاحمت، امکان ندارد، در این مورد ضوابط زیر موجود است:

در هر جا که ساکنان محل تصاعد بو و بخار مقررات قوانین موضوعه را که منطقاً ضرورت دارد رعایت نمیکنند صیانت آن طبقاً برعهده قاضی قرار میگیرد. قبلاً باید در اینجا قانونی را ذکر کرد که به مؤسسات موجد خطر، مزاحم و زیان رساننده که بهداشت و سلامت عموم را تهدید میکند مربوط است. اصل این قانون از سال ۱۸۷۵ است که قانون فعلی سال ۱۹۵۲ جانشین آن شده است.

این قانون در مورد بنگاههای عمومی و اشخاص بطور یکسان اجرا میگردد، بدین لحاظ قانونگذار کلمه مؤسسه را بکار برده است، بطوریکه غالباً بنگاههای عمومی هستند که دارای تأسیسات میباشند (ماشینها، دیگهای بخار، کورهها، تولیدات شیمیائی، ...) لیکن گاهی اشخاص نیز میتوانند دارای مؤسسات باشند (مخازن بنزین، وسایل برای شوقاژ سانترال، کمپرسور و غیره...) مضمون کلمه تأسیسات ۴۶ بوسیله فرمان پادشاهی تعیین شده است و با توجه به توسعه سریع تکنیک مقررات این فرمان مرتباً با آن تطبیق میشود. بنگاههای عمومی و اشخاص که میخواهند تأسیساتی دایر کنند موظفند که درخواست پروانه نمایند. شورای بخش ۴۷ که به درخواست رسیدگی میکند میتواند آنرا رد نماید یا با شرایط خاصی که مربوط به ایمنی و آسایش ساکنان اطراف است تصویب کند. برای هرگونه تغییر یا توسعه تأسیسات موجود نیز باید همین اقدام انجام گیرد.

شورای بخش قبل از اظهار نظر نسبت به درخواست باید با حضور ذینفع از ساکنان مجاور کسب رأی نماید. باین ترتیب آنها فرصت خواهند داشت که اعتراضات احتمالی را طرح نمایند. ذینفع و ساکنان مجاور، حق دارند از تصمیم شورای بخش از دولت درخواست رسیدگی پژوهشی نمایند و دولت پس از کسب نظر شورای حل اختلاف استان تصمیم قاطع اتخاذ و اجرا میکند.

حتی پس از صدور پروانه نیز هرگاه بعداً معلوم گردد که تأسیسات مورد اجازه مزاحمتهای غیرقابل تحملی برای ساکنان اطراف ایجاد میکند، تحمیل کردن شرایط امکان دارد. هرگاه شرایط مزبور مراعات نشود میتوان پروانه را لغو کرد که نتیجتاً به تعطیل تأسیسات منجر میگردد.

بدین ترتیب اجرای قانون در مورد تأسیسات موجد خطر، مزاحم یا مضر به سلامتی فقط به آثاری که نسبت به ساکنان اطراف بلاواسطه زیان آور است محدود میگردد. در شکل فعلی، قانون ۱۹۵۲ آمادگی ندارد که بر علیه اشکال گوناگون آلودگیهای شدید هوا و آب که امروزه زندگی اجتماعی با آنها روبروست مبارزه کند.

این آلودگی شدید که بیشتر به شهرها و مناطق پرجمعیت تر مربوط است از

46) Etablissements

47) Conseil de Commune

راههای زیر ایجاد میشود:

- ۱- تأسیسات بزرگ (کوره‌های ذوب فلز، پالایشگاهها)
- ۲- افزایش سریع تأسیسات کوچک که، در صورتیکه مستقلاً مورد اظهار نظر قرار گیرند، باید بی‌ضرر تلقی شوند (از جمله میتوان کارخانه اتومبیل را ذکر کرد).

سوئد:

هرچند که در سوئد هنوز در مورد مبارزه با آلودگی آب و هوا و مزاحمت سروصدا قانونی وضع نشده است ولی میتوان از حقوق سوئدی سلب آسایش همسایه ۴۸ که در زمینه حقوق عمومی و خصوصی هردو توسعه یافته است صحبت بمیان آورد. بحث حقوقی که در سوئد بمیان آمده اینست که وضع ساکنان محل از حیث برخورداری از آب و هوای سالم و زندگی در آرامش اهمیت اولیه حیاتی دارد و رعایت آن بر تأسیسات فنی اولویت دارد و ازین جهت مرز تأسیسات مزبور تا ورود زیان به ساکنان مجاور محدود میگردد.

قطعی است که ازین لحاظ به عوامل عادی محلی اهمیت زیادی داده شده است. مزاحمت‌ها وقتی غیرقانونی تلقی میشوند که شدت آنها از مزاحمت‌های همسایگی که در آن محل عادتاً وجود پیدا میکند تجاوز نماید.

در مورد آنچه که راجع است به نقش تعیین شده برای ماهیت و شدت مربوط به مزاحمت برای کسی که آنرا تحمل میکند مسئله روشن نیست. بموجب ضابطه‌ای که در آراء زیادی انعکاس یافته مزاحمت تحمل شده بوسیله خواهان از مقدار مزاحمتی که به لحاظ محیط و اوضاع و احوال عادی قابل اغماض است زیادتر است. بطور کلی دادگاهها از لحاظ تعیین ضابطه «حد اغماض» مزاحمت‌های همسایگی مثلاً در مورد يك «خانه آسایش» که جامع و مانع باشد آگاهی خاصی ندارند.

نسبت به تدابیر عملی از لحاظ صیانت حقوقی مربوط باین مزاحمت‌ها دادگاهها میتوانند رأی بر ممنوع داشتن آنها صادر کنند و ضمانت اجرائی آن پرداخت غرامت است. لیکن در سالهای اخیر به دلیل مزاحمت رأی بر ممنوع کردن فعالیت‌های صنعتی خیلی مهم یا آنهایی که فائده عمومی دارد صادر نکرده‌اند.

اما در عین حال صاحبان تأسیسات صنعتی را وادار میکنند که اقدامات خاصی را برای رفع نواقص مربوط به سلب آسایش همسایگی معمول دارند. معذک غالب اختلافات خواهانها با منابع ایجاد مزاحمت مربوط به جبران خسارت ناشی از آنست. رأی دادگاهها براین است که عامل مزاحمت همسایگی ملزم است که خسارت ناشی از آنرا ترمیم کند هرچند که هیچگونه غفلتی از او سر نزده باشد.

ضرر و زیان ممکن است به خواهان که شخصاً مورد مزاحمت قرار گرفته یا ضرر ملکی یا و وارد شده است پرداخت گردد.

فرمان ۱۹ دسامبر ۱۹۵۸ مربوط به بهداشت عمومی که فعلاً قدرت اجرائی

دارد متضمن قاعده‌ها و نورم‌های اساسی مربوط به سلب آسایش همسایگی بوده می‌باشد بطوریکه اولاً در مورد ساختمان و اداره انواع بناها، مکانها و مؤسسات و همچنین وسایل و اقداماتی که مصرف صنعتی دارد و ثانیاً نسبت به اقسام مختلف اقداماتی که براساس دلایل بهداشتی ضرورت دارد و بویژه توزیع آب، تخلیه آبهای مصرف شده، تصفیه شهری دارای مقررات دقیقی است.

مقداری ازین مقررات از لحاظ موضوع مورد نظر حائز اهمیت و سودمند است. زیرا براساس قواعد تعیین شده بوسیله این مقررات است که سرویس‌های مربوط به سلامت و بهداشت عمومی در برخی از فعالیت‌های موجد مزاحمت همسایگی دخالت میکنند:

«تأسیسات صنعتی یا حرفه‌ای یا مؤسساتی که به سایر مشاغل می‌پردازند، همچنین انبارهای کالاها یا اشیاء اسقاط باید بنحوی مرتب و نگهداری و اداره و مراقبت شود که هیچگونه اثر سوئی از لحاظ بهداشت عمومی نداشته باشد.»

بخصوص سروصدا: بیش از دهسال است که مزاحمت‌های همسایگی ایجادشده بوسیله سروصدای هواپیما مورد بررسی قرار گرفته و نتایج آن در گزارش منتشره در سال ۱۹۶۱ تحت عنوان «سروصدای هواپیماها، مسئله اجتماعی» نقل شده است. این گزارش ضوابط ۴۹ حقوق سوئد و قواعدکشورهای خارجی را درمورد سروصدای هواپیماها عمیقاً مورد توجه قرار داده و باین نتیجه رسیده است که با توسل به دو قسم تضمین مبارزه با آثار زیانبخش این سروصدا امکان دارد.

این تضمین‌ها عبارتست از:

انواع گوناگون ممنوعیت‌ها و خسارات.

همچنین قانون ۱۹۵۷ راجع به ناوبری هوایی اجازه می‌دهد که درمورد راههای هوایی و حداقل ارتفاع پرواز اقدامات نظاماتی پذیرفته شود.

تصویب قرارداد شیکاگو بوسیله سوئد و الحاق آن به او. ا. سی. آی. ۵۰ بنظر نمیرسد که مانع ازین باشد که سوئد خلبانان خارجی و بنگاههای هواپیمائی را تابع اقدامات نظاماتی خود بکند. این اقدامات اجازه می‌دهد که از اجتماعات و سایر مناطقی که در معرض اختلالات ناشی از سروصدای هواپیما قرار می‌گیرند حمایت شود.

طبق قانون ۱۹۵۷ که به ناوبری هوایی مربوط است با پروانه ساختن، و بهره‌برداری از فرودگاه برای رفت و آمد هواپیماهای داخلی، در صورتیکه واجد نفع عمومی نباشد، موافقت نمیشود.

تصمیمی که ازین لحاظ گرفته میشود باید با توجه به ایمنی و سلامتی ساکنان همسایه و سروصدای مزاحمی باشد که ممکن است از بهره‌برداری از فرودگاه حادث شود.

(۴۹) فورم‌ها.

همچنین تصمیم‌متخذه در این مورد باید به متونی، غیر از قانون و آئین‌نامه مربوط به ناوبری هوایی، از قبیل مقررات مربوط به ساختمان و سایر فعالیت‌های حرفه‌ای مبتنی باشد.

این مقررات در قانون ساختمان، قانون نگهداری مناظر طبیعی، فرامین راجع به بهداشت همگانی مندرج است.

قانون اولی بلندی ساختمانهای مجاور فرودگاه را که مزاحم عبور و مرور هوایی یا نامناسب برای پرواز و فرود آمدن هواپیماها باشد محدود میکند. همچنین بهره‌برداری از مناطق را مخصوصاً گر پرسروصدا باشد ممنوع میدارد. مقرراتی که ناظر بر طرحهای شهرسازی است تجویز میکند که از ایجاد ساختمان در برخی مناطق که در معرض سروصدای هواپیماها میباشد کاملاً جلوگیری شود یا ممانعت بعمل آید از اینکه آن مناطق به ایجاد صنایع کوچک پراکنده تخصیص یابد تا آثار زیانبخش مربوط به سروصدای ناشی از پرواز هواپیماها و فرود آمدن و بلندشدن ناوهای هوایی کمتر متوجه آنها گردد.

در تکمیل قانون ۱۹۵۷ فرمان ۲۴ نوامبر ۱۹۶۱ در مورد ناوبری هوایی مقررات مشروحي را بیان میکند که بخصوص تا حد زیادی راجع باینست که مناطق اطراف فرودگاه را از سروصدای زیانبخش حفاظت کند.

در مورد تجهیزات مربوط به جاده‌ها برخی مقررات قانون راجع به اداره عمومی راه و دستورات قانونی راجع به راه که در تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۴۳ تصویب شده‌اند مبتنی بر ایمنی عبور و مرور میباشد و بطور غیرمستقیم ناظر بر سالم سازی محیط زندگی هستند بطوریکه راههای عبور و مرور را از مناطق مسکونی دور میسازند.

«کمیته عبور و مرور کارشناسان مربوط به راه» که در ۱۹۶۰ بوجود آمده در حال حاضر نسبت به آثار زیانبخش سروصدا، آلودگی هوا، روشنایی و سایر اختلالات راجع به راه تحقیق میکند.

برخی مقررات قانونی جلوگیری از خطرات حریق مربوط به تجهیزات و تأسیسات آتش‌زا و ضرر و زیان ناشی از جریان مربوط به وسایل الکتریکی در حال حاضر مورد اجراء است.

آلودگی هوا: این موضوع مربوط به بهداشت و سلامتی عمومی است که عناصر اصلی آن در ابتدای گزارش مربوط به سوئد ذکر شده است.

تشعشعات اتمی: مؤسسات انرژی اتمی میتوانند مزاحمت‌های مخصوص ناشی از همسایگی و خطرات زیادی را بر اثر تشعشعات اتمی ایجاد کنند. متن‌های عمومی که اشعه مجهول و تشعشعات مربوط به انرژی هسته‌ای و کلیه فعالیت‌هایی که اثر بیولوژیک مشابه دارد دقیقاً مورد توجه است.

ترقیات صنعتی سالهای اخیر که مربوط است به تولید انرژی هسته‌ای و استفاده از آن، بویژه مواد رادیواکتیو، باعث آن شده است که قوانین و مقررات

دقیق سرعت در سوئد تصویب و بموقع اجرا گذاشته شود:

قانون اول ژوئن ۱۹۵۶ در مورد انرژی هسته‌ای مقررات حاکم برای ایجاد، تملک، تصرف، واگذاری، نقل و انتقال مواد مربوط خاصه اورانیوم، پلوتونیوم و سایر مواد مرکب را تصویب و بطوری جدی مورد اجرا قرار داده است. همچنین مقررات دقیق در مورد رئاكتورهای اتمی وضع گردیده است.

مقررات قانون ۱۴ مارس ۱۹۵۸ در مورد حفاظت در برابر تشعشعات اتمی به اصل الزامی بودن اجازه نیز توجه خاص مبذول داشته است. هرگونه فعالیت رادیولوژیک بسته به اجازه‌ای است که از مؤسسه ملی حفاظت از تشعشعات اتمی صادر شده باشد. این اجازه را مؤسسه مزبور میتواند در مورد یک حرفه یا بعضی از اقسام سازمانها، مؤسسات و بنگاهها صادر کند. بهمین ترتیب میتواند اجازه صادره را به دلیل ایمنی لغو نماید.

مقررات مربوط به حمایت در برابر تشعشعات متضمن پیشگیری از خسارات افراد میباشد. وظیفه مراقبت و اجرای این مقررات به عهده مؤسسه ملی حمایت از تشعشعات اتمی بوسیله بازرسانی متخصص میباشد که در تحت نظارت عالییه و هدایت مؤسسه انجام وظیفه میکنند.

در مورد آبهای مصرف شده در رادیوآکتیو قانون مربوط به آبها مقررات مربوط به انرژی اتمی را در مورد حمایت از تشعشعات تکمیل میکند.

قبل از تأسیس هر کارخانه و هر مؤسسه‌ای که برای تخلیه آبهای مصرف شده در رادیوآکتیو دایر شود دادگاه آبها تشکیل خواهد شد تا این مسئله را بررسی کند که تدابیر احتیاطی لازم برای جلوگیری از آلودگی آب اتخاذ شده است یا نه.

بلحاظ وجود مقررات دقیق در این امر و مراقبتی که در این مورد بعمل میآید خطرات مزاحمت‌های همسایگی بشکل تشعشعات اتمی محدود شده است. به عقیده کارشناسان بهره‌برداری از مؤسسات اتمی ایجاد سوانح نکرده است. معینا قانون پیشگیری ۳ ژوئن ۱۹۶۰ که بخصوص مربوط به تدابیر ایمنی در مورد حادثه ایجاد شده در مؤسسات اتمی است حتی در موردی نیز اعمال میشود که در آن مواد رادیوآکتیو حاصله از وسایل هسته‌ای تا حد قابل قبولی می‌باشد که مقررات حمایت اجتماعی برقرار داشته است.

آلودگی آب: قانون مربوط به آب حاوی مقررات پیشماری در مورد آلودگی آب میباشد. مقررات راجع به آبهای مصرف شده در صنایع اصل ممنوعیت جاری کردن آنها را برقرار داشته مشروط براینکه جاری شدن آبها از لحاظ نفع عمومی یا منافع خصوصی موجب عواقب وخیم مهم باشد. لیکن برای مواردی که پیشگیری‌های آلودگی آب مستلزم اقداماتی است که انجام آنها غیرمنصفانه باشد معافیت‌هایی پیش‌بینی شده است. این اقدامات در هر مورد بخصوص ارزیابی و تعیین میشود.

لذا نسبت به آبهای مصرف شده در صنعت، قانون پیش‌بینی میکند که از منافع موجود ارزیابی مقایسه‌ای بعمل آید. یعنی قبلا تحقیقی از نسبت موجود بین شدت

اختلالات و ارزش اقدامات احتمالی تصفیه انجام گیرد. همچنین درجه فایده عمومی کارخانه یا مؤسسه در نظر گرفته میشود.

غالباً يك آزمایش قبلی از کارخانه به مالکان مؤسسات صنعتی تحمیل میشود. برخی از صنایع که آبهای مصرفی آنها مخصوصاً خطرناک است فقط در صورتی میتوانند دایر شوند که «دادگاه آب» مسئله تخلیه این آبها را بررسی کرده باشد. فرمان ۳۰ ژانویه ۱۹۵۸ راجع به آزمایش قبلی، فهرستی از کارخانهها و مؤسساتی را که در این مورد وجود دارند بدست میدهد و از جمله آنها بشمار میرود کارخانههای تراکم، سلولز، قند، کشتار، تصفیه نفت. همچنین کارخانهها و مؤسساتی که آبهای مصرفی آنها رادیواکتیو هستند.

اداره‌های مخصوصی موظف هستند که در امور حفاظت آبها نظارت و مراقبت کنند. در سطح ملی اصولاً تفتیش و نظارت برعهده بازرسان ملی آبها قرار دارد. قانون ۱۹۱۸/۶/۲۸ اکنون نیز بقوت خود باقی است حتی مقررات آن بطور محسوس در سال ۱۹۶۴ بخصوص طبق اصل احتیاط عمومی تقویت شده است. همچنین قابل توجه است که کلیه قواعدی که اقدامات پیشگیری برای آلودگی آبها را مقرر میدارند ناشی از این اندیشه اساسی است که خود عامل تخلیه آبهای مصرف شده باید به لزوم عملیات تصفیه و سایر اقدامات حفاظتی عقیده مند باشد.

البته مسئولیت جزائی عامل مطرح نیست. عامل آلودگی به دادگاه آب باین منظور احضار میشود که به تخلیه آبهای مصرف شده یا اقدام به عملیات تصفیه محکوم شود. باقتضای مورد حکم ضرر و زیان نیز صادر میشود.

ازینجا استنباط میگردد که دادگاه آب دارای اهمیت زیادی است. زیرا نه تنها نقش قضائی دارد بلکه دارای نقش اداری نیز میباشد. لذا در شرایطی میتواند شرایط تخلیه و جواز جاری کردن آب را مقرر دارد. اشخاص ثالث میتوانند باین تصمیم اعتراض کنند.

بالاخره لازم به یادآوری است که برعهده اداره ملی بهداشت است که بهداشت عمومی را در بخش کنترل کند و مراقبت نماید که اقدامات ضروری و مناسبی از لحاظ مبارزه با آلودگی آب انجام گیرد.

سوئیس:

در قانون مدنی سوئیس بعد از سال ۱۹۱۲ مقرراتی وجود دارد که هر مالک زمین را ملزم میکند که در استفاده از ملك خود، مثلاً در موردی که در زمین خود به فعالیت حرفه‌ای میپردازد، از هر عملی که امکان دارد موجب ناراحتی مفرط مالک زمین همسایه باشد خودداری کند.

مخصوصاً هرگونه مزاحمت‌هایی که به دلیل موقعیت و نوع زمین نامعقول است ممنوع میباشد، همچنین ایجاد دود، دوده، بوهای بد، سروصدا یا تکان بهیچوجه مجاز نیست. (ماده ۶۸۴ ق. م. س.).

قانون مدنی در ماده ۶۷۹ به کسانی که ازین مزاحمت‌ها خسارت دیده‌اند حق میدهد که برای از بین بردن آن یا ایمن بودن در برابر تهدیدهای مربوط بآن و جبران ضرر و زیان شکایت کنند.

معیناً این مقررات، از لحاظ ایمنی کامل در این مورد کافی نیست. زیرا به همسایگی و مجاورت معطوف است. یعنی در هر مورد دایره‌ای را که محدود به اشخاص ذینفع میشود در نظر دارد و ضرر و زیان وارده بوسیله هوا و آب و غیره را که در سالهای اخیر تشدید شده‌اند شامل نمیشود.

بعلاوه زیان دیده ملزم است که جریان دادرسی عموماً کند و سنگین دعوی حقوقی را تحمل نماید.



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی